

BILDANDE AV NATURRESERVATET VARBERGASKOGEN I ÖREBRO KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar Örebro kommun det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Örebro kommun bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska Örebro kommun vara förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Naturreservatet Varbergaskogen
Kommun:	Örebro
Län:	Örebro
Lägesbeskrivning:	Naturreservatet Varbergaskogen är beläget mellan bostadsområdena Björkhaga, Oxhagen, Varberga och Mellringe i Örebro.
Församling/Socken:	Långbro församling
Terrängkarta:	10F SO Örebro
Fastighetskarta:	10F 4c
Naturgeografisk region:	26. Skogslandet omedelbart söder om norrlandsgränsen
Kulturgeografisk region:	12. Mälardalens odlingsbygder
Area:	93 ha
Fastigheter och ägare:	LÄNGBRO: 2:44, 2:62, 2:65, 2:77, 2:97, 2:98, 2:99, 2:102, 2:105, 2:106 och 2:129, Örebro kommun.
Förvaltare:	Örebro kommun, Stadsbyggnad - huvudansvaret Örebro kommun, Tekniska förvaltningen – skötselansvaret för befintliga gång- och cykelvägar (inkl. belysning) Örebro kommun, Fritids- och turistförvaltningen – skötselansvaret för elljusspår
Tillsynsmyndighet	Örebro kommun, Miljönämnden

SYFTE

Syftet med naturreservatet Varbergaskogen är att långsiktigt säkerställa och utveckla ett bostadsnära större grönområde med höga rekreations- och naturvärden. Naturreservatet Varbergaskogen ska innehålla en variationsrik skog, av barr- och lövskog med inslag ädellövträd. Biologiskt värdefulla strukturer som död ved, gamla grova träd och lövträd ska förekomma i gynnsam omfattning. Naturreservatet ska utgöra ett värdefullt rekreations- och utflyktsområde för närboende och för besökare från andra delar av Örebro. Besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

SKÄL FÖR BESLUTET

Skyddet av Varbergaskogen som naturreservat är en viktig del i arbetet med att uppnå Örebro kommuns miljömål för levande skogar och genomförandet av målen i Program för Örebro gröonstruktur. Varbergaskogen ingår som ett område med mycket höga värden i programmet för Örebro gröonstruktur. I programmet föreslås även området att säkerställas långsiktigt. Här finns stora värden ur såväl socialt som ekologiskt perspektiv.

Naturreservatet ligger i direkt anslutning till ett flertal stora bostadsområden och är redan idag ett viktigt ströv- och rekreationsområde för allmänheten. Inom en kilometer från Varbergaskogen bor det drygt 18 400 personer, och det finns 17 förskolor, 8 grundskolor och ett gymnasium (år 2008). Området ligger också relativt nära övriga delar av Örebro stad. Flera busshållplatser finns i områdets utkanter. Området är lättillgängligt och genom området löper en mängd stigar, vandrings- och cykelleder. Här finns elljusspår och ett flertal grillplatser. Den varierade skogen med en stor blandning av trädslag och olika typer av skötsel kommer att utgöra ett spännande område för lek, undervisning och rekreation.

I naturreservatet Varbergaskogen finns en blandad skog med såväl barr- som lövskogsdelar. I torrare partier, ofta på sandiga marker finns talldominerade bestånd. I fuktigare och mer näringsrika delar är skogen ofta grandominerad och har ett relativt stort inslag av lövträd såsom asp, björk och al. Det finns också lövdominerade bestånd, särskilt i reservatets norra och västra delar. Här är det främst triviala lövträd såsom asp, björk, al och sälk som dominerar, men inslaget av ek, ask, lönn och andra ädellövträd är relativt stort i en del bestånd. Bland de intressanta och värdefulla arter som har hittats i naturreservatet Varbergaskogen kan nämnas tibast, ormbär, tretåig hackspett, mindre flugsnappare och duvhök.

I naturreservatet Varbergaskogen finns redan stora biologiska värden, som kommer att utvecklas. I de nordvästra delarna av naturreservatet kommer den idag glesa skogen att utvecklas till en ädellövdominerad skog med grova och bredkroniga träd och stora värden ur såväl biologisk som estetisk synpunkt. I andra lövrika delar av skogen, t.ex. i reservatets västra delar kommer andelen gamla och grova lövträd att öka. Redan idag talldominerade delar kommer att bibehållas och åldras. Längs vandringsvägar, stigar och i kanter mot bebyggelse och parker kommer skogen att vårdas för att bli gles, öppen och inbjudande. I övrigt kommer gran och andra trädslag att lämnas för att åldras naturligt. Andelen död ved och gamla träd kommer att öka i hela naturreservatet.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar kommunen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form annat än för att nå målsättningen med reservatet
2. anlägga nya vägar annat än de som anges i fastställd skötselplan
3. framdraga mark- eller luftledningar
4. uppföra helt ny byggnad eller annan fast anläggning annat än för pedagogiskt syfte och rekreation
5. införa för trakten främmande växt- eller djurart
6. anordna upplag annat än för områdets skötsel
7. använda kemiska bekämpningsmedel eller andra vådliga ämnen
8. tillföra växtnäringssämnen
9. sätta upp tavla, plakat, skylt annat än tillfälligt eller för områdets syfte och skötsel.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar, kablar/ledningar och andra anläggningar.
3. Stigar får dras om i naturreservatet om det inte motverkar syftet med reservatet.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose:

1. Områdets vård och skötsel i enlighet med bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. gräva upp och/eller bortföra hotade eller hänsynskrävande växter och djur
2. medföra ej kopplad hund
3. göra upp eld annat än på anvisad plats
4. tälta om man inte fått tillåtelse av förvaltaren
5. ställa upp husvagn annat än på anvisade platser
6. framföra motorfordon annat än på anvisade vägar
7. rida
8. jakt får endast bedrivas i form av skyddsjakt i samråd med tillsynsmyndigheten, miljönämnden Örebro kommun
9. anbringa tavla eller därmed jämförlig anordning annat än tillfälligt.

ÄRENDETS BEREDNING

Varbergaskogen ingår som ett område med mycket höga värden i Program för Örebro gröstruktur. Området föreslås i programmet att säkerställas långsiktigt. Här finns stora värden ur såväl socialt som ekologiskt perspektiv.

I Örebro miljömål 2005-2010 finns miljömålet Levande skogar och målsättningen är: *Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden, kulturmiljövärden och sociala värden bevaras och värnas.*

Delmål - Naturreservat och internt skydd: *Örebro kommun ska genom bildning av naturreservat och internt skydd avsätta 1 000 hektar skogsmark för naturvård, samt ytterligare 2 000 hektar för rekreatiönsändamål på kommunal mark senast 2008.*

Området inventerades 1995 med avseende på skogliga naturvärden av Lars Löfgren, på uppdrag av Örebro kommun. Området finns beskrivet i rapporten "Örebros kommunägda skogar, naturinventering – skötselråd". Här anges delar av området som "sumpskog med torrakor och lågor" samt "lövområde med alm". En del intressanta och skyddsvärda arter nämns, såsom skogsalm, kantöra och kuddticka. De beskrivna områdena rekommenderas att till stora delar få utvecklas fritt.

KOMMUNENS BEDÖMNING

Beslutet om naturreservatsbildning stämmer väl med Översiktsplan för Örebro kommun från 2002, Örebro miljömål 2005-2010 och Program för Örebro gröstruktur från 2006.

Örebro kommun bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Beslut i detta ärende har fattats av programnämnd samhällsbyggnad, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Programnämnd samhällsbyggnads ordförande

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunfullmäktiges ordförande

Bilagor

1. Avgränsning av naturreservatet Varbergaskogen
2. Skötselplan för naturreservatet Varbergaskogen

